Kancsó

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	19545
Készítés ideje:	13 - 14. SZÁZAD
Készítés helye:	Orvieto
Anyag:	majolika
Technika:	engobe-os; ón- és ólommázas; színesen festett
Méretek:	magasság: 28,5 cm szájátmérő: 10 cm talpátmérő: 9,6 cm

A korongolt kancsó magas talpa ívelt, felfelé keskenyedő, körte alakú teste fölött a rövid nyak egyenletesen a szájperem felé szélesedik. A füllel átellenes oldalon a szájperemből becsípéssel kialakított kiöntő. Hosszú, ívelt füle az edény nyakához és hasának legszélesebb ívéhez illeszkedik. A kancsón az edénytest formai tagolását követő geometrikus díszítmény, amely a rózsaszínes fehér alapon zöld és barna színnel festett.

Az edény hasán stilizált növényi díszítmény három plasztikusan kidomborodó levél, felületük rácsosan bekarcolt, a leveleket, valamint az ezeket összekötő szárrészeket mangánbarna festés kereteli. A főmotívum körüli területet sűrűn festett rácsdíszítmény borítja. A fül mellett, kétoldalt függőlegesen széles sávok egy-egy sűrűn vonalkázott mezővel. A kancsó belseje sárga ólommázzal borított. Talpa mázatlan.

Hasonló formájú orvietói kancsót őriz a londoni Vicotira and Albert Museum (C.326-1914 ld. itt). Hasonló formájú, a Monaldeschi család címerével, valamint plasztikus tobozokkal díszített kancsót közöl A. Satolli (Ld.: *Ceramiche medievali dell'Umbria. Assisi, Orvieto e Todi*. Ed. G. Guaitini. Perugia 1981, 158, 197, Nr. 114.) szintén formai analógiákat, jellemző 13–14. századi orvietói kancsóformákat közöl: Maria Selene Sconci: *Oltre il frammento. Forme e decori della maiolica medievale orvietana. Il recupero della Collezione Del Pelo Pardi*. Roma 1999, 94–97, 100. kat. 54–57, 60.)

A tárgy összeragasztása, kiegészítése restaurálás-történeti szempontból is igen érdekes és értékes. 1890–1920 között készülhetett, az eredeti darabok jól elkülönülnek a festetlenül hagyott, karcolt körvonalakkal is határolt gipsz kiegészítésektől.

Irodalom

- Szerk.: Balla Gabriella: *Beatrix hozománya. Az itáliai majolikaművészet és Mátyás király udvara*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2008. - Nr. 1.21. (Balla Gabriella)
- szerző: Vadászi Erzsébet: *A térművészetek határai I. Gótika*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1974. - Nr. 18.
- Brestyánszky Ilona: *Italienische Majolikakunst. Italienische Majolika in ungarischen Sammlungen*. Corvina Kiadó, Budapest, 1967. - Nr. 2.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum
dots.hu PDF generator